

Paweł Sygnowski

Jak zdać egzamin?

**Czyli jak skończyć studia
i nie zapracować się
przy tym na śmierć?**

Niniejszy ebook jest własnością prywatną.

Niniejsza publikacja ani żadna jej część, nie może być kopiowana ani w jakikolwiek inny sposób reprodukowana, powielana ani odczytywana w środkach publicznego przekazu bez pisemnej zgody wydawcy. Zabrania się jej publicznego udostępniania w Internecie, oraz odsprzedaży zgodnie z [regulaminem Wydawnictwa Złote Myśli](#).

© Copyright for Polish edition by ZloteMysli.pl

Data: 9.04.2009

Tytuł: Jak zdać egzamin?

Autor: Paweł Sygnowski

Projekt okładki: Marzena Osuchowicz

Korekta: Magda Wasilewska, Sylwia Fortuna

Skład: Marcin Górniakowski

Internetowe Wydawnictwo Złote Myśli sp. z o.o.

ul. Daszyńskiego 5

44-100 Gliwice

WWW: www.ZloteMysli.pl

EMAIL: kontakt@zlotemysli.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

All rights reserved.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
O EGZAMINIE	6
Egzamin – co to właściwie jest?.....	7
Jaki jest cel egzaminu?.....	7
Jak zachowują się egzaminowani w czasie egzaminów?.....	8
USTNY.....	8
Ignorant.....	8
Samobójca.....	9
Przeciętniak.....	9
Zawodowiec.....	9
Mistrz.....	10
PISEMNY.....	10
Ignorant.....	10
Samobójca.....	10
Przeciętniak.....	10
Zawodowiec.....	11
Mistrz.....	11
Dlaczego nie zdałem tego egzaminu?.....	11
Trudności z uczeniem się.....	12
Trudności z zapamiętywaniem.....	15
Trudności z przypominaniem.....	15
Zła organizacja pracy.....	16
Trudności ze „sprzedawaniem” wiedzy.....	18
Trudności z własną osobą.....	19
JAK UCZYĆ SIĘ DO EGZAMINU?	20
Na dobry początek... trochę teorii.....	21
Jak wyeliminować wewnętrznego krytyka i niedowiarka?.....	24
Jak uczyć się do egzaminu?.....	25
ZRÓDŁA wiedzy, z których możesz i powinieneś się uczyć.....	26
Notatki.....	28
Mapy myśli – krok po kroku.....	33
Zasady tworzenia.....	34
Zasady notowania.....	38
Jak racjonalnie wykorzystać pozostałe źródła wiedzy?.....	44
Wykorzystaj pozostałe źródła wiedzy.....	45
Formy przekazywania wiedzy.....	46
Sposoby uczenia się:.....	47
Wyobraźnia reporterska.....	47
Uczenie się przez powtarzanie.....	48
Uczenie się przez skojarzenia i symbole.....	48
Uczenie się intuicyjne.....	48
Jak wykorzystać to do zdania egzaminu?.....	49
Nie zapomnij o tym, kto Cię będzie oceniał.....	50
Możliwe sposoby przygotowania „pod” egzaminatora.....	50
Co możesz zrobić, jeśli Twój sposób nauki nie sprawdza się w przypadku konkretnego egzaminu?.....	51
Jak przypomnieć sobie to, co już wiesz?.....	52
Organizację przygotowań do egzaminu.....	52
Organizacja Twojej nauki.....	54
Jak uczyć się, żeby naprawdę umieć?.....	58
System skutecznych powtórek.....	59
JAK ZDAĆ EGZAMIN?	61
ABC zdawania egzaminu.....	62
Co robić dzień przed egzaminem?.....	63
Tuż przed wejściem na salę.....	64

<u>Jak wejść na salę?</u>	64
<u>Jak opanować nerwy na sali?</u>	65
<u>Sprzedaj swój egzamin</u>	65
<u>Zrozum terminologię stosowaną w czasie egzaminu</u>	66
<u>Co dzieje się dalej ze złożonym zamówieniem?</u>	71
<u>Najczęstsze i największe wady Twojego produktu</u>	73
<u>Poznaj swojego egzaminatora</u>	74
<u>Jak napisać pracę pisemną?</u>	76
<u>Sposoby na egzamin pisemny</u>	79
<u>Co i jak mówić na egzaminie ustnym?</u>	82
<u>Sposoby na egzamin ustny</u>	83
<u>Jak odpowiadać na pytania?</u>	84
<u>Jak przestać oblewać egzaminy?</u>	85
<u>ZAKOŃCZENIE</u>	88
<u>BIBLIOGRAFIA</u>	89

Wstęp

Egzamin kojarzy się z nieprzespanymi nocami, ogromnym stresem, zdenerwowaniem, bólami brzucha, egzaminatorem i poczuciem, że od zdania egzaminu zależy całe dalsze życie.

Skąd biorą się te wszystkie negatywne odczucia i doświadczenia związane z egzaminem? Przecież egzamin, sam w sobie, jest z obiektywnego punktu widzenia obojętny.

To Ty sam nadajesz egzaminowi negatywne znaczenie, co tylko zwiększa Twoją niepewność (*zdam, czy nie zdam?*), stres i poczucie zagubienia.

Skoro czytasz teraz pozycję o zdawaniu egzaminów, to mogę stwierdzić, że faktycznie masz z tym problem. Bierze się on z Twoich błędnych przekonań na temat egzaminu.

Jednak sama zmiana przekonań nie załatwi całkowicie sprawy. Musisz także poznać – techniczną i praktyczną – odpowiedź na pytanie: *Jak zdać czekający mnie egzamin?* Musisz dowiedzieć się, jak uczyć się do egzaminu, jak zaprezentować się na samym egzaminie i przede wszystkim, czego unikać w czasie przygotowań i zdawania egzaminu.

To wszystko i o wiele więcej dowiesz się już za chwilę. Mam nadzieję, że wykorzystasz te informacje w praktyce, aby już raz na zawsze pozbyć się stresu związanego z egzaminami i już zawsze śpiewająco zdawać, cokolwiek masz do zdania.

O egzaminie

W tej części dowiesz się: czym właściwie jest egzamin; czemu służy i jakie są jego najpopularniejsze formy. Ponadto poznasz wszystkie najbardziej typowe zachowania zdających w czasie egzaminu. A na sam koniec: szczegółowa analiza przyczyn niezdania egzaminu.

Egzamin – co to właściwie jest?

Według Wikipedii egzamin to:

Jedna z form sprawdzania wiedzy. Stosuje się ją w wielu typach szkół, w tym głównie w szkołach wyższych.¹

Myślę, że nic więcej nie trzeba dodawać.

Jaki jest cel egzaminu?

Skoro egzamin to jedna z form sprawdzania wiedzy, łatwo się domyślić, że podstawowym celem egzaminu jest sprawdzenie określonego zasobu informacji na określony temat i jest to potocznie rozumiany cel egzaminu.

W innym sensie możemy postrzegać egzamin jako sposób na wyselekcjonowanie z określonej grupy ludzi tych odpowiednich na dane stanowisko. Taki sposób wykorzystania egzaminu ma najczęściej miejsce przy okazji konkursów o pracę, stanowisko itp.

Aby osiągnąć oba cele, sam egzamin może przyjmować różne formy. Egzamin może być ustny albo pisemny, wewnętrzny albo zewnętrzny (w zależności od osoby, która sprawdza wyniki danego egzaminu).

Nas będzie w tej publikacji interesować najbardziej potocznie rozumiany egzamin, czyli sposób na sprawdzenie wiedzy w szkole, na uczelni itp. Nie oznacza to wcale, iż ta wiedza okaże się nieistotna dla osób ubiegających się o stanowisko. Zasadnicze główne elementy

---

¹ Por.: <http://pl.wikipedia.org/wiki/Egzamin>.

Jaki jest cel egzaminu?

każdego egzaminu są identyczne i niezmiennie, tak samo, jak zasady rządzące jego zdawaniem.

Jak zachowują się egzaminowani w czasie egzaminów?

Zachowania wszystkich zdających egzamin można poszeregować w dokładnie 5 kategorii, odpowiednich dla obu najpopularniejszych form egzaminu, czyli ustnego i pisemnego.

Wierzę, że poniższa klasyfikacja jest na tyle przejrzysta, że potrafisz łatwo umieścić siebie w jednej z podanych grup.

Przypatrzmy się im uważnie. Typowe zachowania na egzaminie ustnym:

USTNY

Ignorant

To taka osoba, która przychodzi na egzamin totalnie nieprzygotowana. Nie powinno więc dziwić, że taki ktoś nie ma praktycznie żadnych szans na zdanie egzaminu. Dlaczego? Z bardzo prostego powodu. Ignorant nie wie nic na temat, którego znajomość jest wymagana na egzaminie. Skoro nic nie wie, to nie ma nic do powiedzenia.

Pozostaje tylko pytanie: dlaczego taki ktoś w ogóle przychodzi na egzamin? W większości przypadków taki ktoś liczy na łut szczęścia (*a może się uda?*). Jak złudna jest to nadzieja, nie muszę Cię przekonywać, prawda?

Samobójca

Taki zdający ma bardzo pobieżną i znikomą znajomość wymaganego na egzamin zakresu materiału. Taka też jest jego szansa na zdanie egzaminu. Dlaczego? Na zadane pytanie samobójca odpowiada zupełnie nie na temat i tłumaczy się ogromnym stresem, przepracowaniem itp. rzekomo niezależnymi od niego czynnikami. Na większość egzaminatorów takie podejście działa na zasadzie: „dam mu jeszcze jedną szansę”. I jedno z dwojga: albo kolejne pytanie będzie dotyczyło czegoś, o czym zdający coś mniej więcej wie, albo nie. Jeśli tak, to najprawdopodobniej w miarę dobrze na nie odpowie i na tej podstawie może zaliczyć egzamin. W większości jednak wypadków takie igranie z ogniem kończy się poparzeniem, czyli nie zdaniem egzaminu.

Przeciętniak

Jego dewizą jest: zdać egzamin jak najmniejszym kosztem. Taka osoba ma spory zakres materiału opanowany, ale na zasadzie pamięciowego powtarzania. Dlatego też trudno jest mu sformułować samodzielna odpowiedź na zadane pytanie. Jedyne co, to potrafi on powtórzyć to, co napisano w książce na dany temat i to go ratuje.

Ktoś taki wie, że dane zjawisko istnieje, wie także, co z niego wynika, ale na pytanie o jego ogólną wizję nie odpowie, gdyż brak mu takiej umiejętności.

Nie zmienia to faktu, iż taka osoba egzamin zda. Tylko że na najniższą ocenę.

Zawodowiec

Zdaje egzamin w miarę płynnie i gładko. Posiada bogatą wiedzę i odpowiada na wszystkie pytania egzaminatora. Od czasu do czasu ma kłopoty, zwłaszcza z trudniejszymi pytaniami, ale z nimi także sobie